

РЕШЕНИЕ

№ 18961

гр. София, 17.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 70 СЪСТАВ, в публично заседание на петнадесети юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: В.Б.В.

при участието на секретаря Ц.Б.Т.

като разгледа докладваното от В.Б.В. Гражданско дело № 20221110117927 по описа за 2022 година

Предмет на делото е предявен от „Д.-О.З.“ ЕАД с ЕИК *****, чрез адв. Д. И., срещу И. С. З. с ЕГН *****, иск с правно основание чл. 274, ал. 1, т. 1, предл. 3 от КЗ (отм.) за осъждане на ответника да заплати сумата от 14 100 лева частично от 61 906,04 лева, ведно със законната лихва считано от завеждането на исковата молба.

Ищецът твърди, че сумата е изплатена като застрахователно обезщетение на „ККХ К.К.“ - Германия, на което дружество бил издаден Изпълнителен лист, въз основа на който е образувано изп.д. 20178710400345 по описа на ч.с.и. Г. Д. с рег. № 781 при СГС, като същото е във връзка с установено от ответника виновно поведение вследствие на ПТП на 27.08.2008г. в к.к. Слънчев бряг. Инцидентът бил причинен от ответницата като водач на МПС Сузуки Гранд Витара с рег. № ***** като същата ударила М.Т.Т. – Ф. – германска гражданка и ѝ причинила по непредпазливост средна телесна повреда: кожни охлузвания и травма на левия крак – счупване на пръст със засягане на прилежащата става. От съставения Протокол за ПТП № 673/29.08.2008г. с пострадали лица било установено, че ответницата е отказала тестване с техническо средство за алкохол и е отказала кръвна проба за алкохол. По случая е образувано ДП – 14 – 1764/2008г. на РУ – гр. Несебър, пр.пр. 2443/2008г., а впоследствие и постановено Решение № 207/18.05.2013г. по НАХД 800/2012г., с което ответницата е призната за виновна на нанасяне на средна телесна повреда по непредпазливост, освободена е от наказателна отговорност и ѝ е наложено административно наказание глоба 1000 лева и е лишена от право да управлява МПС за 7 месеца. По силата на валидно здравноосигурително правоотношение между „ККХ К.К.“ /която институция е заплатила медицинските разноски на пострадалата Ф./ същото е осъдило ищеца в настоящия процес с Решение по т.д. 4901/2013г. на СГС, VI – 3 състав и с Решение по т.д. 6237/2016г. на САС, ТК, 13 състав, да му заплати сумите: 17 794,49 евро /левава равностойност 34

803,00 лева/ ведно със законната лихва от 22.08.2013г. до окончателното изплащане, 2 712,58 лева разноски и отделно 1169,40 лева разноски. Въз основа на тези изпълнителни титули било образувано изп.д. 20178710400345 на ч.с.и. Г. Д.. Така Д.-О.З. твърди, че заплатената по това изп.д. обща сума е: 34803 лева главница, 16761,28 лева законна лихва от 22.08.2013г. до 18.05.2018г., 3881,98 лева разноски по гражданското дело, 2033,18 лева разноски по изпълнителното дело, 4426,60 лева такси по ТТРЗЧСИ, или общо 61 906,04 лева. Посочено е, че претендираната сума е формирана по следния начин - 14 095 лв. – частична претенция от главницата в размер на 34 803 лв., 1 лев – частична претенция от законната лихва за периода 22.08.2013 г. – 18.05.2018 г., в размер на 16 761,28 лв., 1 лев – частична претенция от 3 881,98 лв., разноски по гражданското дело, 2 лева – частична претенция от 2 033,18 лв., разноски по изпълнителното дело, 1 лев – частична претенция от 4 426,60 лв., такси по ТТРЗЧСИ. Иска присъждането на част от горната сума, претендира разноски.

Ответникът в законния срок представя отговор и взема становище за неоснователност на иска. Оспорва, че се дължат разноските по изпълнението, навежда, че няма доказателства за извършеното плащане от ищеца към „ККХ К.К.“.

Предявен е иск с правна квалификация чл. 274, ал. 1, т. 1, предл. трето от Кодекса за застраховането (отм.).

Това регресно право възниква по силата на закона, а основанийето за встъпване в правата на увреденото лице срещу причинителя на вредата е изпълнението на законово регламентираното задължение на застрахователя да изплати обезщетение при настъпване на покрит застрахователен риск. Касае се за един иск, независимо че претендираното вземане е формирано от отделни суми, тъй като правопораждащият факт остава непроменен - встъпване в правата на застрахования до размера на платеното (определение № 16 от 13.01.2022 г. по т. д. № 313/2021 г. на ВКС, I т. о.).

Съгласно чл. 274, ал. 1, т. 1, предл. трето КЗ (отм.), застрахователят по застраховка "Гражданска отговорност" има право да получи от застрахования платеното от застрахователя обезщетение, когато застрахованият при настъпването на ПТП е управлявал МПС и е отказал да се подложи на проверка за алкохол.

Следователно успешното провеждане на предявения иск предполага установяването на следните кумулативно предвидени предпоставки: 1/валидно правоотношение по задължителната застраховка "Гражданска отговорност" между застрахователя и делинквента относно управлявания от последния автомобил; 2/ отговорност на ответника за причинени вреди по чл. 45, ал. 1 ЗЗД при следния фактически състав: деяние, вреди, противоправност, причинна връзка и вина, т. е. че вредите са причинени от делинквента, с негово виновно и противоправно поведение; 3 плащане от ищеца на дължимо застрахователно обезщетение за обезвреда на настъпилите от ПТП вреди в полза на пострадалия; 4/ответникът да е отказал да се подложи на проверка за алкохол.

Съдът приема за установено от **фактическа и правна страна** следното.

От събраните доказателства по делото се установява наличието на всички елементи от фактическия състав, пораждащ регресното право на ищеца.

На първо място, не се спори по делото, че към датата на процесното ПТП – 27.08.2008 г., „Д.-О.З.“ ЕАД, е застраховало гражданската отговорност на лицето, управляващо МПС „Сузуки Гарнд Витара“ с рег. № *****.

Установяват се и останалите правопораждащи правото на ищеца юридически факти, представляващи елементи от посочения фактически състав.

По време на действието на горепосоченото застрахователно правоотношение, на 27.08.2008г., в резултат на виновното и противоправно поведение на ответницата И. С. З., като водач на автомобил „Сузуки Гранд Витара“ с рег. № *****, е реализирано пътно – транспортно произшествие с посочения автомобил, в резултат на което е пострадала М.Т.Т. - Ф.. Настъпването на описаното в исковата молба ПТП е факт, за който страните също не спорят.

Не се спори също, че с влязло в сила решение по т. д. № 6237/2016 г. по описа на САС, ТО, 13 състав, с което е потвърдено решение № 34 по т.д. №4901/13 г. по описа на СГС, VI-3 състав, „Д.-О.З.“ ЕАД било осъдено да заплати на „ККК К.К.“- юридическо лице на немското публично право, сумата от 17 794,49 евро, равностойна на 34 803 лева, представляваща стойността на заплатеното от ищеца, въз основа на здравно-осигурително правоотношение между пострадалата и юридическото лице на немското публично право, за лечение и рехабилитация на пострадалата при ПТП на 27.08.2008 г. – Магдалена Ф., ведно със законната лихва, считано от 22.08.2013 г. до окончателното изплащане, както и направените разноски в размер на 2 712,58 лв.

В решението е прието, че ПТП на 27.08.2008 г. е настъпило по вина на водача И. С. Накова /понастоящем З./, която е нарушила правилата на ЗДвП и ППЗДвП /чл. 5, ал. 1, т. 1 и ал. 2, т. 1, чл. 6, ал. 1 и чл. 20, ал. 1 от ЗДвП, чл. 47, ал. 3 от ППЗДвП/, в резултат на което „ККК К.К.“- юридическо лице на немското публично право е претърпяло имуществени вреди / въз основа на здравно-осигурително правоотношение за лечение и рехабилитация между него и пострадалата Магдалена Ф./, които следва да бъдат обезщетени в посочените размери. Прието е също, че „Д.-О.З.“ ЕАД следва да отговаря, тъй като в конкретния случай е бил приложим Регламент /ЕИО/ № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971г. за прилагането на схеми за социално осигуряване на наети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на общността. Този акт е от вътрешното ни законодателство и е с приоритет спрямо разпоредбите, които му противоречат. Съгласно чл. 93, ал. 1, ако дадено лице получава обезщетения съгласно законодателството на една държава-членка за увреждане, настъпило на територията на друга държава-членка, всички права на институцията, която отговаря за обезщетенията спрямо трети страни, които са длъжни да изплатят компенсация за увреждането, се уреждат съгласно две правила – а) когато съгласно прилаганото от нея законодателство, институцията, която отговаря за обезщетенията, встъпва в правата на получателя спрямо трета страна, това встъпване в права, се признава от всяка държава-членка и б) когато посочената институция има преки права спрямо третата страна, тези

права се признават от всяка държава-членка. В процесния случай, ККК К.К.“- юридическо лице на немското публично право, е встъпило в правата на пострадалата М.Т.Т. – Ф. срещу „Д.-О.З.“ ЕАД, при когото причинителката на вредата - И. С. Накова /понастоящем З./е имала застраховка „Гражданска отговорност“.

При това положение, съдът приема, че ответницата е действала противоправно, като не е съобразила своето поведение с правилата за движение по пътя и е нарушила разпоредбите на ЗДвП, посочени в решение № 34 по т.д. № 4901/13 г. по описа на СГС, VI-3 състав, потвърдено с влязло в сила решение по т. д. № 6237/2016 г. по описа на САС, ТО, 13 състав. Съгласно чл. 45, ал. 2 ЗЗД вината на причинителя на вредите се предполага. Изложеното сочи, че се установяват всички кумулативни предпоставки от фактическия състав на чл. 45 от ЗЗД.

Заплащането от ищеца на застрахователните обезщетения се установява от представеното по делото преводно нареждане от 18.05.2018 г. (л. 31), което е достатъчно, за да удостовери предприетото от застрахователя плащане, в който смисъл е и практиката на ВКС (решение по т. дело № 199/2010 г. на ВКС, I т. о., решения № 29/7.05.2009 г. по т. д. № 535/2008 г., решение № 12/25.07.2010 г. по т. д. № 181/2009 г. на II т. о. и др.). Поради това, съдът приема, че ищецът е изплатил застрахователното обезщетение, определение в решението по т.д. № 4901/13 г. по описа на СГС, VI-3 състав, потвърдено с влязло в сила решение по т. д. № 6237/2016 г. по описа на САС, ТО, 13 състав, ведно със лихвите върху тях.

На следващо място, юридическият факт, с който законът свързва пораждаването на правото на застрахователя по застраховка "Гражданска отговорност" да претендира изплатеното обезщетение от причинителя, е последният да е управлявал МПС, като е отказал да се подложи на проверка за алкохол.

В представения по делото Констативен протокол за ПТП № 673, е посочено, че след въпросното ПТП, настъпило на 27.08.2008 г., около 18,15 ч., водачът И. С. Накова /понастоящем З./ е отказала проба с техническо средство, както и е отказала извършването на кръвна проба за употреба на алкохол.

Съгласно действащата към настъпване на процесното ПТП Наредба № 30 от 27 юни 2001 г. за реда за установяване употребата на алкохол или друго упойващо вещество от водачите на моторни превозни средства (обн. ДВ. бр. 63 от 17 Юли 2001 г., изм. ДВ. бр. 23 от 17 Март 2006 г., отм. ДВ. бр. 61 от 28 Юли 2017 г.), употребата на алкохол се установява посредством използване на съответни технически средства и/или чрез медицински и лабораторни изследвания – чл. 1, ал. 2.

Разпоредбата на чл. 6 от Наредбата предвижда, че в случай на отказ да получи талон за медицинско изследване, неявяване в определеното лечебно заведение или при отказ да даде кръв за изследване, употребата на алкохол от водача се установява въз основа на показанията на техническото средство. Не е било налице нарушение по чл. 6 от Наредба № 30 от 2001г. както се твърди в отговора на исковата молба. Само отказът да се получи талон за медицинско изследване се установява с подпис на едни свидетел, но в случая такъв отказ

няма. Съгласно Наредбата, свидетелят удостоверява, че водачът на МПС отказва да получи талона за медицинско изследване, а такъв отказ не е бил налице.

Поради това, съдът приема за установено по делото, че към настъпване на ПТП, е доказано наличие на отказ за вземане на проба с техническо средство, съответно вземане на кръвна проба, като отразяването на това обстоятелство в протокола не е опорочено в каквато насока са твърденията в отговора на исковата молба.

С оглед на това, налице е и последната предпоставка за уважаване на иска, а именно: ответницата да е управлявала моторното превозно средство и да е отказала вземане на проба с техническо средство, съответно вземане на кръвна проба – чл. 274, ал. 1, т. 1, предл. трето КЗ (отм.).

Съгласно чл. 224, ал. 1 КЗ (отм.), застрахованият е длъжен в 7-дневен срок от узнаването да съобщава на застрахователя обстоятелствата, които биха могли да доведат до възникване на гражданска отговорност. Съгласно чл. 227, т. 2 от КЗ (отм.), застрахователят има право на регресен иск срещу застрахования за платените лихви за забава, съответстващи на периода от датата на настъпване на застрахователното събитие до датата на съобщаване на обстоятелствата по чл. 224, ал. 1 от застрахованото лице или до датата на предявяване на прекия иск по чл. 226, ал. 1 КЗ (отм.). Застрахованото лице може да се освободи от тази отговорност само ако не е изпълнило задълженията си по причини, които не могат да му се вменят във вина. В настоящия случай, липсват доказателства застрахованото лице да е уведомило застрахователя за настъпилото ПТП, поради което следва да се приеме, че застрахователят е разбрал за застрахователното събитие към момента на образуване на производството по т.д. 4901/2013 г. по описа на СГС, VI-3 състав, когато срещу настоящия ищец е предявен иск от „ККК К.К.“- юридическо лице по немското публично право. Съдът не установи наличието на причини, които не могат да се вменят във вина на И. С. З.. Поради това и застрахователят има право на регресен иск срещу застрахования и за платените лихви за забава. Съгласно установената съдебна практика, при упражняване на регресното право на застрахователя срещу застрахования, в хипотезата на чл. 274, ал. 1, т. 1 от КЗ (отм.), застрахователят може да претендира платените на третите увредени лица обезщетения за забава от увреждането до плащането /така напр. Решение № 18 от 22.03.2017 г. на ВКС по т. д. № 1935/2015 г., II т. о., ТК/. В случая обаче, доколкото не е предявен същински пряк иск от увреденото лице, а от „ККК К.К.“- юридическо лице на немското публично право, то следва да се приеме, че законна лихва за забава се дължи не от момента на увреждането /27.08.2008г./, а от предявяването на иска на немското юридическо лице – 22.08.2013г. и чийто размер, изчислен от съда по реда на чл. 162 ГПК (с помощта на компютърна програма) възлиза на общо 16752,91 лева, за периода от 22.08.2013 г. до 18.05.2018 г.

В случая регресната претенция на ищеца произтича от това, че е удовлетворил лицето, платило обезщетение на пострадалата при ПТП на 27.08.2008 г. с участието на ответницата. Регресната отговорност на виновния и застрахован водач на МПС не може да бъде ангажирана за заплатени от застрахователя други суми на други правни субекти, доколкото КЗ обвързва регресната отговорност на виновния водач на МПС само до размера на

заплатеното застрахователно обезщетение, заедно с лихвите и разноските. Заплатените разноски по изпълнителното дело, които са поради бездействието на застрахователя да заплати своевременно дължимото обезщетение, съставляват вреда за ищеца, която е пряка и непосредствена последица от неговото поведение, а не от това на делинквента и не са дължими от него към пострадалия, за да легитимират ищеца да търси възстановяването им от ответницата-делинквент. С оглед изложеното съдът намира регресното вземане, формирано от разноските по изпълнителното дело, за недължимо.

Предвид изложеното искът е основателен до размер от 14 097 лв., а за останалата част до предявения размер от 14 100 лв. следва да се отхвърли, тъй като частичните претенции относно разноските по изпълнителното производство и таксите по ТТРЗЧСИ не следва да се възлагат върху делинквента. Това по пера означава, че основателен е частичният иск за 14 095 лева, представляващ част от 34 803 лева главница; основателен е частичният иск за 1 лев частично от целия размер 16 761,28 лева законна лихва за периода от 22.08.2013г. – 18.05.2018г., както и основателен е частичният иск за 1 лев от целия размер 3881,98 лева разноски по гражданското дело, а неоснователни за частичните претенции за: 2 лева частично от 2033,18 разноски по изп.д. и 1 лев частично от 4426,60 такси по ТТРЗЧСИ.

По възражението за настъпила погасителна давност:

Настоящият съд намира направеното от ответника възражение за погасяване на вземането по давност за неоснователно. За регресното вземане давността е петгодишна и започва да тече от момента на извършеното от ищеца плащане - това е последният факт, включен във фактическия състав на вземането и едва с осъществяването му регресното вземане става изискуемо съгласно чл. 114 ЗЗД /в този смисъл е определение № 335/26.06.2018 по дело № 104/2018 на ВКС, ТК, I т. о./. Следва да се посочи, че първоначално искът е предявен /на 04.04.2022 г./ като частичен за сумата от 5 000 лв. и в хода на процеса, с молба вх. № № 110650/21.04.2023г., е поискано увеличаване на същия до размер 14 100 лв. Посоченото обстоятелство обуславя съответно съобразяване на задължителните указания по т. 1 от Тълкувателно решение № 3/2016 от 22.04.2019 г. на ОСГТК на ВКС, съгласно които: В хипотезата на предявен частичен иск за парично вземане и последвало увеличаване на същия по реда на чл. 214, ал. 1 ГПК по отношение на непредявената част от вземането погасителната давност не се спира и прекъсва; По отношение на увеличения размер давността спира и се прекъсва с подаване на молбата по чл. 214, ал. 1, изр. 3, предл. 1 ЗЗД.

С оглед датата, на която застрахователят-ищец е извършил плащане на обезщетението – 18.05.2018 г. – и датата, на която е депозирана исковата молба /04.04.2022 г./, както и молбата му за увеличаване размера на иска – 21.04.2023г., съдът намира, че увеличената част на претенцията не е погасена по давност, тъй като е предявена преди изтичане на общия 5-годишен давностен срок по чл. 110 ЗЗД.

По разноските

При горните изводи за частична основателност на претенцията и по направените искания

страните си дължат разноски по съразмерност. Съдът приема, че ищецът е извършил деловодни разноски в размер на общо 2 564 лева по списъка по чл. 80 ГПК на л. 97 от делото. На основание чл. 78, ал. 1 ГПК, на ищеца следва да се присъди сумата от 2 563,45 лева от общо направените разноски в размер на 2 564 лева, в т. ч.: държавна такса - 534 лева и 2000 лв. адвокатско възнаграждение.

Ответната страна заявява също разноски. Съдът приема за доказано, че по Договор от 12.01.2023 г. ответницата е уговорила процесуално представителство по делото и заплащане по реда на чл. 38 от ЗАдв на адвокат Е. П. с посочен личен номер в САК 1000742810. Съдът приема, че осъществено е представителство се дължат 1 669 лева, от които по съразмерност ще бъдат присъдени 0,35 лева. Разноските се следват на адвоката, а не на страната.

Така мотивиран съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА И. С. З. с ЕГН *****, с адрес: гр. София, ж.к. Л., бл. **, вх. Г, ет. 3, ап. 50, **ДА ЗАПЛАТИ** на „Д.-О.З.“ ЕАД с ЕИК *****, на основание чл. 274, ал. 1, т. 1, предл. трето КЗ /отм./, сумата от 14 097 /четиринадесет хиляди деветдесет и седем/ лева – частична претенция от 61 906,04 лева, представляваща изплатено по застраховка "Гражданска отговорност" застрахователно обезщетение за вреди, причинени от ПТП, реализирано на 27.08.2008 г., в к.к. „Слънчев бряг“, ведно със законната лихва върху главницата считано от 04.04.2022 г. до окончателното ѝ изплащане като ОТХВЪРЛЯ иска за разликата над 14 097 лева до пълния предявен размер от 14 100 лева, като НЕОСНОВАТЕЛЕН.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 ГПК И. С. З. с ЕГН *****, **ДА ЗАПЛАТИ** на „Д.-О.З.“ ЕАД с ЕИК ***** сумата 2 563,45 /две хиляди петстотин шестдесет и три лева и четиридесет и пет стотинки/ лева разноски по съразмерност.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3 ГПК „Д.-О.З.“ ЕАД с ЕИК *****, **ДА ЗАПЛАТИ** на адв. Е. П. от САК, личен номер 1000742810, сумата 0,35 /тридесет и пет стотинки/ лева разноски по съразмерност.

Решението може да се обжалва пред СГС в двуседмичен срок от връчването му в препис на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____